

Predmet C-420/23**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

7. srpnja 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Supremo Tribunal Administrativo (Portugal)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

24. svibnja 2023.

Tužitelj:

FAURÉCIA – Assentos de Automóvel, Lda.

Tuženik:

Autoridade Tributária e Aduaneira

Predmet glavnog postupka

Društvo FAURÉCIA – ASSENTOS DE AUTOMÓVEL, LDA., tužitelj, podnijelo je tužbu punom sastavu Secção do Contencioso Tributário do Supremo Tribunal Administrativo (Vijeće za upravne sporove Visokog upravnog suda, Portugal) protiv odluke Centra de Arbitragem Administrativa (Centar za upravnu arbitražu, Portugal) (CAAD) od 3. studenoga 2020. (u daljnjem tekstu: pobijana odluka), pri čemu je tvrdilo da je navedena odluka protivna drugoj CAAD-ovoj odluci od 6. listopada 2020. (u daljnjem tekstu: osnovna odluka) jer su u tim dvjema odlukama donesena izričito suprotna rješenja.

Predmet ovog postupka je ocjena usklađenosti članka 7. stavka 2. Códiga do Imposto do Selo (Zakonik o administrativnim pristojbama; u daljnjem tekstu: CIS), kojim se ograničava teritorijalno područje primjene tog članka stavka 1. točke (g) u pogledu primjenjivosti oslobođenja od administrativnih pristojbi (u daljnjem tekstu: IS) na financijske transakcije izvršene u okviru ugovora o *cash pooling*, s pravom Unije, a osobito s načelima nediskriminacije i slobodnog kretanja kapitala utvrđenima člankom 18., člankom 63. i člankom 65. stavkom 3. UFEU-a, koja se u nacionalnom pravnom poretku primjenjuju na temelju

članka 8. stavka 4. Constituição da República Portuguesa (Ustav Portugalske Republike).

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje prava Unije – Članak 267. UFEU-a

Prethodno pitanje

„Jesu li u skladu s načelima nediskriminacije i slobodnog kretanja kapitala iz članka 18., članka 63. i članka 65. stavka 3. UFEU- a odredbe članka 7. stavka 2. Código do Imposto do Selo (Zakonik o administrativnim pristojbama), na temelju kojih su od administrativnih pristojbi oslobođene kratkoročne financijske transakcije zaključene između dvaju subjekata koji su rezidenti u Portugalu ili transakcije u kojima je zajmoprimac rezident na portugalskom državnom području (a vjerovnik je rezident u Europskoj uniji), ali ne i transakcije u kojima je zajmoprimac (dužnik) rezident države članice Europske unije, a zajmodavac (vjerovnik) rezident u Portugalu?“

Navedene odredbe prava Unije

Članak 18., članak 63. i članak 65. stavak 3. UFEU-a (načela nediskriminacije i slobodnog kretanja kapitala)

Navedene odredbe nacionalnog prava

Lei n.º 150/99, de 11 de setembro, que aprova o Código do Imposto do Selo (Zakon br. 150/99 od 11. rujna o donošenju Zakonika o administrativnim pristojbama): osobito članak 7. stavak 1. točka (g) i članak 7. stavak 2.

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Tužitelj je trgovačko društvo koje se bavi proizvodnjom i stavljanjem na tržište navlaka, pjena, presvlaka i metalnih konstrukcija za automobilska sjedala.
- 2 U vrijeme nastanka činjenica tužitelj je bio u vlasništvu društava Faurécia Investments, S.A., sa sjedištem u Francuskoj (99,99 %), i Financière Faurécia, S.A., također sa sjedištem u toj zemlji (0,01 %).
- 3 Društvo Financière Faurécia, S.A., 23. veljače 2000. sklopilo je sa subjektima grupe „Convention d’Omnium”, koji je uključivao ugovor o *cash pooling* u svrhu upravljanja novčanim tokovima različitih subjekata unutar grupe koji se nalaze u različitim zemljama.

- 4 Društvo Financière Faurécia, S.A., 8. lipnja 2009. smatralo je da je potrebno optimizirati sporazum o *cash pooling*u koji je bio na snazi te je u tu svrhu s financijskom institucijom BNP Paribas, S.A., sklopilo „BNP Paribas Cash Centralisation Agreement” o pružanju usluge objedinjenog upravljanja novčanim tokovima grupe radi ujednačavanja salda na različitim računima.
- 5 Tužitelj se pridružio tom sporazumu o *cash pooling*u grupe 20. srpnja 2010. putem „Bulletin d’Adhésion”.
- 6 Društva Financière Faurécia, S.A., sadašnji tužitelj, i Faurécia Investments, S.A., sklopila su 30. prosinca 2010. ugovor o subrogaciji/ustupanju tražbina na temelju kojeg su društvo Faurécia Investments, S.A. i sadašnji tužitelj potpisali novi ugovor o zajmu s učinkom od 1. siječnja 2011. U tom ugovoru sadašnji tužitelj ima svojstvo zajmodavca, a društvo Faurécia Investments, S.A. svojstvo zajmoprimca: prvonavedeni je drugonavedenome odobrio zajam u obliku revolving kredita na jednu godinu, u maksimalnom iznosu od 65 000 000,00 eura, pri čemu je dogovoreno plaćanje kamata po prosječnoj stopi koja je jednaka visini jednomjesečnog Euribora, zaokruženoj na 1/16 od 1 % i uvećanoj za 0,5 % godišnje, koje se obračunavaju na kraju svakog mjeseca ovisno o mjesečnoj upotrebi kredita.
- 7 U taj je ugovor uneseno nekoliko naknadnih izmjena i dodataka kojima se osobito nastojalo uzastopno produljiti njegovo trajanje i promijeniti maksimalni iznos zajma.
- 8 U skladu s ugovornim odredbama, viškove novčanih sredstava koje su ostvarili različiti subjekti grupe trebalo je prenijeti na račun sadašnjeg tužitelja, koji ih je pak prenosio drugom poduzetniku (u daljnjem tekstu: društvo B), koji se bavi upravljanjem dionicama i poslovnim udjelima grupe i djelatnostima financijske prirode te koji je primao i upotrebljavao te viškove u Francuskoj.
- 9 Viškovi novčanih sredstava društva B su pak bili na raspolaganju za ispunjavanje potreba financiranja drugih poduzetnika u grupi.
- 10 Povrat sredstava koja je dodijelio sadašnji tužitelj ovisio je o njegovim financijskim potrebama, u skladu s prethodno odobrenom gornjom granicom.
- 11 U zamjenu za upotrebu tih viškova novčanih sredstava, tužitelj je društvu B naplaćivao mjesečne kamate te je izdavao mjesečni račun u njihovu iznosu, koji je knjižio u računu za kredit.
- 12 Međutim, s obzirom na to da su sredstva koja je tužitelj osiguravao na temelju ugovora o objedinjenom upravljanju novčanim tokovima bila veća od onih koja je navedeno društvo primalo od društva B, ta je razlika imala prirodu kredita koji je prvonavedeno društvo odobrilo drugonavedenom, odnosno bila je riječ o financiranju koje je dodijeljeno društvu B i koje je ono upotrebljavalo, među ostalim, za naknadno financiranje drugih subjekata grupe kako bi se optimiziralo upravljanje novčanim tokovima grupe.

- 13 Nad tužiteljem su provedena četiri opća nadzora koja su se odnosila na poslovne godine 2014., 2015., 2016. i 2017. te su nakon njih izdana rješenja o ponovnom obračunu IS-a. Kako bi izbjegao buduće nadzore, tužitelj je proveo nekoliko samostalnih obračuna za poslovnu godinu 2018. te je 19. prosinca 2019. podnio remonstrativni pravni lijek u upravnom postupku protiv donesenih rješenja o obračunu.
- 14 Remonstrativni pravni lijek u upravnom postupku odbijen je 19. ožujka 2020.
- 15 Autoridade Tributária e Aduaneira (Porezna i carinska uprava, Portugal, u daljnjem tekstu: AT) smatrao je da se, u skladu s odredbama članka 7. stavka 2. CIS-a, na te transakcije ne može primijeniti oslobođenje iz članka 7. stavka 1. točke (g) tog zakonika jer vjerovnik (sadašnji tužitelj) ima sjedište na nacionalnom državnom području.
- 16 Tužitelj je 29. svibnja 2020. podnio tužbu arbitražnom sudu, koja je dovela do ovog postupka.
- 17 Činjenice na kojima se temelje pobijana i osnovna odluka čine se istovjetnima te u razdoblju između donošenja tih dviju odluka nije došlo ni do kakve zakonodavne izmjene.
- 18 Međutim, Tribunal Arbitral em Matéria Tributária (Arbitražni porezni sud, Portugal) u pobijanoj je odluci smatrao da se člankom 7. stavkom 2. CIS-a, kojim se primjena oslobođenja iz članka 7. stavka 1. točke (g) tog zakonika ograničava na slučajeve u kojima vjerovnik ima sjedište u Europskoj uniji, ne ugrožava slobodno kretanje kapitala jer se pravna pravila o IS-u bez razlike primjenjuju na sve financijske transakcije predviđene zakonom.
- 19 Suprotno tomu, Tribunal Arbitral em Matéria Tributária (Arbitražni porezni sud) u osnovnoj je odluci smatrao da isključenje iz primjene oslobođenja na temelju članka 7. stavka 2. CIS-a u slučajevima u kojima je zajmoprimac (dužnik) rezident u Europskoj uniji, a zajmodavac (vjerovnik) rezident u Portugalu, predstavlja ograničenje kretanja kapitala u smislu članka 63. stavka 1. UFEU-a.
- 20 Tužitelj zahtijeva da se pobijana odluka ukine i zamijeni drugom odlukom u kojoj će se primijeniti rješenje iz osnovne odluke, s obzirom na to da pobijana odluka sadržava pogrešku koja se tiče prava koja proizlazi iz pogrešnog tumačenja i pogrešne primjene prava.

Ključni argumenti stranaka glavnog postupka

- 21 Tužitelj tvrdi da je ugovor o odobrenju kredita relevantan za potrebe IS-a samo kada dovodi do (trenutačne) isplate sredstava, ali ne i kad isključivo odražava preuzimanje obveze isplate sredstava u budućem trenutku koji tek treba odrediti; drugim riječima, u kreditnim transakcijama porezna obveza (odnosno oporeziva činjenica) nastaje tek nakon izvršenja tih transakcija. Takve se transakcije

izvršavaju samo kad se upotrebljava kredit, a ne kad se potpisuje ugovor, tako da je relevantna oporeziva činjenica upotreba kredita (a ne samo njegovo odobravanje), koja je stvarni odraz porezne sposobnosti.

- 22 Tužitelj smatra da oporeziva činjenica nastaje u trenutku stvarne „upotrebe” i da upravo u tom konkretnom trenutku moraju biti ispunjeni drugi uvjeti za primjenu poreza, kao što je teritorijalnost transakcija o kojima je riječ.
- 23 U tom smislu, „do upotrebe sredstava dolazi u mjestu u kojem korisnik prima pozajmljeni kapital, odnosno u mjestu u kojem zajmodavac ispunjava obvezu isplate kapitala zajmoprimcu”.
- 24 Budući da se sredstva moraju upotrebljavati na nacionalnom državnom području, tužitelj smatra da je to slučaj u ovom predmetu jer se kapital prima na bankovni račun, ili u nekom drugom mjestu koje su dogovorile strane, na portugalskom državnom području kako bi se moglo smatrati da je oporeziva činjenica nastala na nacionalnom državnom području.
- 25 Slijedom toga, tužitelj smatra da je AT prilikom donošenja rješenja obračunu za prethodne godine (2014. i 2015.) primijenio pogrešno tumačenje, prema kojem se IS primjenjuje na sve kreditne transakcije u kojima jedna od strana ima sjedište na portugalskom državnom području, neovisno o tome je li riječ o zajmodavcu ili zajmoprimcu.
- 26 AT pak tvrdi da se, kad jedan od sudionika u transakciji nema sjedište na nacionalnom državnom području, oslobođenja utvrđena točkama (g) i (h) [članka 7. stavka 1. CIS-a] primjenjuju samo ako vjerovnik ima sjedište ili stvarnu upravu u drugoj državi članici Europske unije ili u drugoj državi s kojom je Portugal sklopio sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja dohotka i imovine (to se oslobođenje, koje se odnosi na vjerovnikovo sjedište, primjenjuje samo ako dužnik ima sjedište na nacionalnom državnom području jer u protivnom ne postoji nikakva poveznica koja bi omogućila da mjesto transakcije bude na nacionalnom državnom području).
- 27 S obzirom na smjer financijskih tokova između tužitelja i društva B, valja napomenuti da je vjerovnik tužitelj, koji je subjekt koji odobrava kredit i čije se sjedište nalazi na nacionalnom državnom području, tako da se u skladu s člankom 7. stavkom 2. CIS-a ne primjenjuju oslobođenja predviđena u članku 7. stavku 1. točkama (g) i (h) CIS-a.
- 28 Međutim, AT ističe da, iako se čini da je zakonodavac u prvom dijelu članka 7. stavka 2. CIS-a namjeravao ograničiti područje primjene oslobođenja predviđenog u stavku 1. točki (g) na financijske transakcije u čijem su izvršenju sudjelovala rezidentna društava i pritom isključiti financijske transakcije u kojima neki od sudionika, ulagatelj ili onaj u kojeg se ulaže, nema sjedište ili stvarnu upravu na portugalskom državnom području, ta namjera u konačnici nije potpuno ostvarena jer je, s obzirom na to da bi takva opcija dovela do diskriminirajućeg postupanja prema nerezidentnim društvima, što bi se moglo osporavati na temelju Ugovora o

funkcioniranju Europske unije (UFEU) i u okviru sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje je sklopio Portugal, zakonodavac pružio mogućnost da se oslobođenje i dalje primjenjuje kad vjerovnik ima sjedište ili stvarnu upravu u drugoj državi članici Unije ili državi s kojom je sklopljen sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja dohotka i imovine, osim u slučaju da se financijske transakcije izvršavaju posredstvom kreditnih ili financijskih institucija sa sjedištem u inozemstvu, ili inozemnih društava kćeri ili podružnica kreditnih ili financijskih institucija sa sjedištem na nacionalnom državnom području.

- 29 Stoga su iz prava na oslobođenje iz članka 7. stavka 1. točke (g) CIS-a isključene financijske transakcije koje predstavljaju prijenos viškova salda s tužiteljeva bankovnog računa na objedinjeni račun, dok se to oslobođenje može primijeniti, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti u pogledu roka i svrhe predviđeni tim pravnim pravilom, na transakcije koje se odražavaju u upotrebi sredstava prenesenih s objedinjenog računa na tužiteljev pojedinačni bankovni račun.
- 30 Nije sporno da se ugovorom o kojem je riječ u svakom slučaju predviđa njegovo automatsko produljenje na razdoblje od jedne godine, osim ako se neka od stranaka usprotivi i o tome obavijesti drugu stranku, i da je s obzirom na uzastopna produljenja razdoblja njegove valjanosti riječ o kreditu koji je odobren na neodređeno ili neodredivo vrijeme, tako da se, uzimajući u obzir da su uvjeti za oslobođenje kumulativni, u skladu s onim što je utvrdio zakonodavac, već od početka može zaključiti da nisu ispunjeni uvjeti za primjenu oslobođenja iz članka 7. stavka 1. točke (h) CIS-a.
- 31 AT stoga zaključuje da sporna rješenja o obračunu ne sadržavaju nikakvu nezakonitost, ni kao posljedicu pogrešnog tumačenja ni zbog nekog drugog razloga.
- 32 Tužitelj tvrdi da prednost treba dati tumačenju iz osnovne odluke prema kojem isključenje iz primjene oslobođenja iz članka 7. stavka 1. točke (g) CIS-a, koje je predviđeno u stavku 2. istog članka u slučajevima u kojima dužnik (zajmoprimac) nema sjedište ili stvarnu upravu u Portugalu nego u državi članici Europske unije, predstavlja neopravdano ograničenje slobodnog kretanja kapitala zajamčeno člankom 63. UFEU-a, tako da se ne može primijeniti u skladu s člankom 8. stavkom 4. Ustava Portugalske Republike.
- 33 Prema tužiteljevu mišljenju, primjena navedenog stavka 2. dovodi do ograničenja kretanja kapitala jer se njime rezidentima države članice uskraćuje mogućnost da ostvare pravo na oslobođenje od poreza, a to ograničenje očito proizlazi iz sljedećih okolnosti:
- Zajmodavac u Portugalu + zajmoprimac u Europskoj uniji = nema oslobođenja na temelju članka 7. stavka 2. CIS-a
 - Zajmodavac u Europskoj uniji + zajmoprimac u Portugalu = oslobođenje na temelju članka 7. stavka 1. točke (g) i članka 7. stavka 2. CIS-a

- Zajmodavac u Portugalu + zajmoprimac u Portugalu = oslobođenje na temelju članka 7. stavka 1. točke (g) CIS-a
- 34 Drugim riječima, rezidentnom subjektu u Europskoj uniji koji ugovara (u svojstvu dužnika) zajam s portugalskim subjektom uskraćuje se mogućnost da se na njega primijeni oslobođenje jer je dužan platiti porez koji se ne zahtijeva od dužnika koji je rezident u Portugalu i koji ugovara zajam s rezidentnim subjektom u Europskoj uniji ili sa subjektom koji je rezident u Portugalu, tako da je očito različito postupanje i ograničenje kretanja kapitala.
- 35 Nije riječ o ograničenju dopuštenom člankom 65. UFEU-a jer te dvije situacije treba smatrati usporedivima i ne postoji nikakav razlog u općem ili javnom interesu kojim bi se mogla opravdati takva diskriminacija.
- 36 Procuradora Geral Adjunta (Zamjenica glavnog državnog odvjetnika, Portugal) smatra da tužiteljevu argumentaciju treba prihvatiti jer je, kao što to on tvrdi, pravno pravilo iz članka 7. stavka 2. CIS-a diskriminatorno i predstavlja neopravdano ograničenje slobodnog kretanja kapitala zajamčenog člankom 63. UFEU-a.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 37 U ovom se predmetu postavlja pitanje usklađenosti s načelima nediskriminacije i slobodnog kretanja kapitala iz članka 18., članka 63. i članka 65. stavka 3. UFEU-a, koja su primjenjiva u nacionalnom pravnom poretku na temelju članka 8. stavka 4. Ustava Portugalske Republike, pravnog pravila iz članka 7. stavka 2. CIS-a u skladu s kojim su od IS-a oslobođene kratkoročne financijske transakcije zaključene između dvaju subjekata koji su rezidenti u Portugalu ili transakcije u kojima je zajmoprimac rezident na portugalskom državnom području (a vjerovnik je rezident u Europskoj uniji), ali ne i transakcije u kojima je zajmoprimac (dužnik) rezident države članice Europske unije, a zajmodavac (vjerovnik) rezident u Portugalu.
- 38 U skladu s člankom 7. stavkom 1. točkom (g) CIS-a, u verziji koja je bila na snazi 2017., od IS-a su oslobođene „financijske transakcije, uključujući obračunane kamate, čiji je rok kraći od jedne godine, pod uvjetom da im je jedina svrha pokrivanje novčanih deficita [...], koje su izvršene u korist društva s kojim postoji odnos kontrole ili grupe”.
- 39 Međutim, člankom 7. stavkom 2. CIS-a ograničava se područje primjene tog oslobođenja te se u njemu utvrđuje da se odredbe iz navedene točke (g) „ne primjenjuju ako jedna od strana nema sjedište ili stvarnu upravu na nacionalnom državnom području”.
- 40 Međutim, zakonom je predviđena iznimka od isključenja iz tog oslobođenja „ako vjerovnik ima sjedište ili stvarnu upravu u drugoj državi članici Europske unije ili u državi s kojom je Portugal sklopio sporazum o izbjegavanju dvostrukog

oporezivanja dohotka i imovine, u kojem je slučaju primjenjivo oslobođenje” i ako prethodno nisu izvršene transakcije financiranja s kreditnim ili financijskim institucijama sa sjedištem u inozemstvu, ili inozemnim društvima kćerima ili podružnicama kreditnih ili financijskih institucija sa sjedištem na nacionalnom državnom području.

- 41 Kao što je to utvrđeno u proturječnim odlukama donesenima u odgovarajućim postupcima, jedan od sudionika u transakciji *cash poolinga* nije imao sjedište ili stvarnu upravu na nacionalnom državnom području, nego u Francuskoj, tako da je u skladu s člankom 7. stavkom 2. CIS-a primjena oslobođenja načelno isključena, a na transakciju se plaća IS.
- 42 Su druge strane, uvjeti za primjenu iznimke od isključenja iz oslobođenja nisu ispunjeni jer se navedenim člankom 7. stavkom 2. zadržavanje prava na oslobođenje predviđa samo ako vjerovnik ima sjedište ili stvarnu upravu u drugoj državi članici Europske unije ili u državi s kojom je Portugal sklopio sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja dohotka i imovine, što ovdje nije slučaj jer tužitelj ima sjedište u Portugalu.
- 43 S obzirom na te propise, oslobođenje od IS-a ne postoji u slučaju *cash poolinga* ako vjerovnik ima sjedište ili stvarnu upravu u Portugalu, a dužnik je rezident u državi članici Europske unije ili državi s kojom je Portugal sklopio sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.
- 44 U ovoj se fazi postavlja prethodno navedeno pitanje o usklađenosti nacionalnog prava s pravom Europske unije.
- 45 U osnovnoj se odluci smatralo da se u sudskoj praksi Suda može pronaći jasan odgovor na postavljena pitanja o pravu Unije a da pritom nije potrebno uputiti zahtjev za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, u smislu da članak 7. stavak 2. CIS-a nije u skladu s pravom Unije. Suprotno tomu, u pobijanoj odluci također se smatralo da nije potrebno uputiti zahtjev za prethodnu odluku, iako je primijenjeno suprotno rješenje.
- 46 U osnovnoj odluci upućivalo se na presudu Suda od 14. listopada 1999., donesenu u predmetu C-439/97, Sandoz GmbH, te je sudska praksa koja proizlazi iz te presude u njoj sažeta na sljedeći način:
- zabrana iz članka 63. stavka 1. UFEU-a (ranije članak 73.B stavak 1. UEZ-a i članak 56. UEZ-a) odnosi se na sva ograničenja kretanja kapitala između država članica te između država članica i trećih zemalja (točka 18.);
 - propis kojim se rezidentima države članice uskraćuje mogućnost da ostvare pravo na eventualno neoporezivanje koje se može primijeniti na zajmove sklopljene izvan nacionalnog državnog područja mjera je kojom ih se može odvratiti od ugovaranja zajmova s osobama koje imaju sjedište u drugim državama članicama (točka 19. navedene presude, u kojoj se upućuje na

presudu od 14. studenoga 1995., Svensson i Gustavsson, C-484/93, Zb., str. I-3955, t. 10.);

- iz prethodno navedenog proizlazi da takav propis predstavlja ograničenje kretanja kapitala u smislu članka 63. stavka 1. UFEU-a (ranije članak 73.B i članak 56. UEZ-a) (točka 20.).
- 47 U osnovnoj se odluci zaključilo da je upravo u toj situaciji isključena primjena oslobođenja iz članka 7. stavka 1. točke (g) CIS-a. S obzirom na taj propis, rezidentima u državi članici (u ovom slučaju u Francuskoj) uskraćena je mogućnost da ostvare pravo na eventualno neoporezivanje koje se može primijeniti na zajmove sklopljene izvan nacionalnog državnog područja. U skladu s osnovnom odlukom, taj se zaključak ne mijenja ovisno o tome je li porezni obveznik vjerovnik (tužitelj) ili dužnik.
- 48 Međutim, okolnost da je porezni obveznik vjerovnik (tužitelj), a ne dužnik (sa sjedištem u Francuskoj), bila je ključna za donošenje suprotnog rješenja u pobijanoj odluci.
- 49 U pobijanoj odluci utvrđuje se da se pravnim pravilima o IS-u o kojima je riječ ne predviđa različit porezni tretman za porezne obveznike (vjerovnike, zajmodavce) koji su rezidenti u Portugalu, ovisno o državljanstvu ili boravištu njihovih zajmoprimaca. U svakom se od tih slučajeva na rezidentnog vjerovnika primjenjuje porez predviđen točkom 17.1.4., a prema zajmoprimcima vjerovnika ili zajmodavca koji je rezident na nacionalnom državnom području, kao osobama koje imaju gospodarski interes u svojstvu korisnika odobrenog kredita, ne postupa se različito ovisno o njihovu konkretnom državljanstvu ili boravištu. U oba slučaja, zajmoprimci mogu biti tuženi ako porezni obveznik zajmodavac ne ispuni svoje obveze, na temelju mehanizma *substituição fiscal imprópria* (neprava porezna supstitucija). Dužnici koji su rezidenti u Portugalu također ne snose veće porezno opterećenje na ime IS-a ako odluče sklopiti ugovore o zajmu s vjerovnicima koji imaju sjedište u drugoj državi članici Europske unije čijim ih se propisima sprečava ili odvraća od sklapanja takvih ugovora. Drugim riječima, dužnike koji su rezidenti u Portugalu ni u kojem se trenutku ne kažnjava zbog same činjenice da su ugovor o zajmu sklopili s nerezidentnim, a ne s rezidentnim zajmodavcem. U pobijanoj odluci također se podsjeća na to da se u okviru ugovora o *cash pooling* IS-om izravno oporezuju vjerovnici, a ne dužnici, da se jedni i drugi ne nalaze u objektivno usporedivoj situaciji te da ne treba primjenjivati ista pravna pravila na različite situacije, kao ni različita pravna pravila na istovjetne situacije.
- 50 S obzirom na posebnost ovog predmeta, u kojem se javljaju dvojbe u pogledu tumačenja prava Europske unije i koji je doveo do primjene suprotnih pristupa, smatra se nužnim da Sud Europske unije izravno odluči o upućenom prethodnom pitanju.